

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 508675
Datum vergadering: 30 mei 2023
Datum voorstel: 28 maart 2023
Nummer: 15 A
Onderwerp: Vergoeding verenigingen/scholen inzameling Oud papier en karton

Voorgesteld raadsbesluit

1. in te stemmen met een vaste vergoeding van € 55,-- per ton voor de verenigingen/scholen voor het inzamelen van het oud papier en karton;
2. de vaste vergoeding van € 55,-- per ton met terugwerkende kracht in te laten gaan vanaf 1 januari 2023;
3. voor verenigingen/scholen die door de vaste vergoeding een lagere vergoeding ontvangen een overgangstermijn van twee jaar in te stellen;
4. de kosten, zijnde € 15.000,-- voor de aanschaf van een rollerpacker in Albergen aan Muziek-, Zang- en Toneelvereniging "Concordia" te vergoeden;
5. de kosten, zijnde € 5.629,08 voor het aan laten drukken van het oud papier in de container door Renewi, jaarlijks voor rekening van de gemeente te laten komen;
6. de meer- c.q. minderopbrengsten ten laste van de Voorziening Afval te brengen.

Samenvatting van het voorstel

In Tubbergen wordt door negen verenigingen en scholen het oud papier en karton (OPK), ingezameld. In de huidige systematiek wordt de marktprijs OPK vergoed na aftrek van container- en verwerkingskosten. Als de marktprijs onder de garantieprijs van € 60,-- per ton zakt, dan wordt deze garantieprijs minus de kosten uitbetaald. De huidige systematiek levert twee problemen op. In de eerste plaats is de ontwikkeling van de marktprijzen grillig, waardoor moeilijk kan worden geanticipeerd op de te verwachten inkomsten. In de tweede plaats is dat de ontwikkeling van de verwerkings- en containerkosten, waardoor de uiteindelijke opbrengsten soms niet meer in verhouding staan met de geleverde inspanning en het minder aantrekkelijk wordt om überhaupt nog in te zamelen.

Aan de raad wordt voorgesteld om aan verenigingen/scholen in 2023 een vaste vergoeding van € 55,-- per ton te verstrekken. Daarmee ontstaat bij hen zekerheid over de inkomsten, en komen de voor- en nadelen van fluctuaties in marktprijzen, verwerkings- en containerkosten bij de gemeente te liggen.

Voor verenigingen/scholen die gemiddeld over de laatste 7 jaar een (beperkt) hogere vergoeding hebben ontvangen dan de voorgestelde vaste prijs, wordt een afbouwregeling van twee jaar voorgesteld.

Aanleiding voor het voorstel

De fluctuaties in de marktprijzen OPK, de extra kosten voor de vervuilingsgraad, de extra vervoerskosten en de indexering van de containerkosten maken de opbrengsten voor verenigingen onvoorspelbaar.

Beoogd resultaat van het voorstel

Het doel van het gescheiden inzamelen van oud papier en karton is het tegengaan van het verlies van grondstoffen. Wij willen zoveel mogelijk papier uit de grijze container houden. Door de inzameling van oud papier in de kernen door verenigingen uit onze samenleving uit te laten voeren, genereren zij inkomsten voor hun maatschappelijke activiteiten. Het bespaart de gemeente tegelijkertijd extra inzamelkosten.

Argumentatie

Vervuilingkosten, brandstofkosten, containerkosten

Door Twence is als aanbestedende partij en contractbeheerder namens de Twentse gemeenten met ingang van 1 januari 2020 een nieuw contract afgesloten met Remondis voor de inzameling en verwerking van het OPK. In dit nieuwe contract is afgesproken dat er een vervuilingpercentage van 5% aanwezig mag zijn in het ingezamelde OPK. Gemiddeld zitten we op 6% vervuiling. Daarom is al met Remondis afgesproken dat op de overslaglocatie in Almelo de eerste vervuiling er uit wordt gehaald. Daardoor komen we onder de

contractueel vastgelegde 5% vervuiling. Remondis voert het OPK af naar Peute in Rotterdam. Peute accepteert echter geen vervuiling van meer dan 3% op basis van een landelijk papierconvenant. Daarvoor brengen ze de afkeurkosten, zijnde € 23,50 per ton, in rekening bij de Twentse gemeenten.

Na intensief overleg tussen de advocaten van Twence en Remondis/Peute zijn de afkeurkosten voor de gemeenten met terugwerkende kracht bepaald op € 9,85 euro per ton. Dit zijn kosten voor het extra voorsorteren en verwerken van de ingezamelde hoeveelheden OPK.

Daarnaast worden ons de stijgende brandstofkosten de indexering van de transport-, opslag- en overslagkosten en de indexering van de containerkosten vanaf 1 januari 2022 in rekening gebracht. De indexering in 2023 van de kosten voor zowel natransport als de kosten voor op- en overslag bedraagt 13,8%. De indexatie van de containerkosten bedraagt 10,7%.

Normaliter worden de vergoedingen na aftrek verwerkings- en containerkosten, uitbetaald aan de verenigingen/scholen. In een tweetal overleggen met de verenigingen zijn de extra kosten, inclusief de afkeurkosten, met hen besproken. De afkeurkosten voor OPK worden met name veroorzaakt door de grotere gemeenten. Echter door een Twentse aanbesteding, met alle lusten en lasten, zouden onze verenigingen en scholen de dupe worden van kosten die niet door hen worden veroorzaakt. Daarom zijn de afkeurkosten in de begroting 2023 verwerkt in de afvalstoffenheffing. Daarmee komen alleen de steeds oplopende verwerkings- en containerkosten wel voor rekening van de verenigingen/scholen. De verenigingen hebben in het gesprek aangegeven dat het inzamelen voor velen niet meer aantrekkelijk is als zij de steeds hogere kosten ook verrekend krijgen.

Tonnages, opbrengsten en kosten

Om inzicht te krijgen in de kosten en opbrengsten voor de inzameling van het OPK is een overzicht opgesteld over de periode 2016-2022. Daaruit blijkt dat de gemiddelde opbrengst na aftrek van verwerkings- en containerkosten gemiddeld op € 55,49 per ton uitkomt.

Om die reden wordt voorgesteld om met ingang van 1 januari 2023 een vast bedrag van € 55,-- per ton uit te keren aan de verenigingen/scholen. Dit voorstel is ook voorgelegd aan de verenigingen/scholen en door hen akkoord bevonden. De opbrengsten en kosten komen in z'n geheel voor rekening van de gemeente.

Met de verenigingen/scholen is afgesproken dat de vaste vergoeding van € 55,-- per ton jaarlijks wordt geëvalueerd. Dat geldt voor de resterende looptijd van het contract met Remondis. Dit contract is met ingang van 1 januari 2023 met twee jaar verlengd. Daarnaast zijn er twee optie jaren voor nog een verlenging. Door de evaluatie zou de vaste vergoeding bijgesteld kunnen worden.

Risico's

Het invoeren van een vast bedrag van € 55,-- per ingezamelde ton OPK betekent dat de gemeente bij een lage marktprijs OPK hogere inzamelkosten zal hebben. Een hoge marktprijs levert geld op. Een ander risico ligt in het aantal containers. Nu wordt elke vereniging/school geprikkeld om een zo hoog mogelijk gewicht per container te genereren tegen zo weinig mogelijk containerkosten. Die prikkel zou vervallen als elke vereniging/school een vaste vergoeding per ton ontvangt. Dat proberen we te voorkomen door in de per vereniging/school af te sluiten overeenkomst dit als prestatieafspraken op te nemen. Dat houdt in dat het gemiddelde aantal containers en tonnages over de afgelopen jaren, 2016-2022, als uitgangspunt gaat dienen.

Participatie samenleving

Over de papierinzameling heeft meerdere keren overleg plaatsgevonden met de verenigingen/scholen. Aan hen is uitgelegd dat wij als gemeente en direct ook de verenigingen/scholen worden geconfronteerd met extra niet voorziene kosten. Deze zouden in de huidige werkwijze in mindering gebracht worden op de opbrengsten. Zij hebben aangegeven dat door alle extra kosten het steeds minder aantrekkelijk wordt om het OPK nog langer in te blijven zamelen. Vandaar het voorstel om met een vaste vergoeding per ton te werken. De opbrengsten en kosten komen dan voor rekening van de gemeente. De verenigingen/scholen hebben aangegeven in te kunnen stemmen met een vast bedrag van € 55,-- per ton.

Externe communicatie

Met de verenigingen/scholen is afgesproken dat wij de inzameling van het OPK jaarlijks evalueren. Daarnaast zullen wij hen op de hoogte houden van tussentijdse ontwikkelingen.

Financiële paragraaf

De inzameling van het OPK door de verenigingen en scholen is met uitzondering van 2020 budgettair

neutraal verlopen voor de gemeente. 2020 was een slecht jaar in die zin dat de marktprijs OPK bijzonder laag was. Door het invoeren van een vast bedrag van € 55,-- per ton loopt de gemeente enig risico. Bij een tegenvallende marktprijs OPK zou het de gemeente na aftrek verwerkings- en containerkosten geld kosten. Bij een goede marktprijs zou de gemeente er juist geld aan overhouden. De marktprijs is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen op de wereldmarkt. Hierop heeft de gemeente uiteraard geen invloed. In 2022 schommelde de marktprijs voor aftrek kosten tussen de € 70,-- en de € 182,50 per ton. Daar waar er sprake is van een meer- dan wel minderopbrengst is deze te verrekenen met de Voorziening Afval.

Bij het invoeren van een vaste vergoeding per ton van € 55,-- , hebben een aantal verenigingen een nadeel. Zij hebben namelijk gemiddeld een iets hogere vergoeding per ton ontvangen. Door de toenemende verwerkings- en containerkosten zal dat nadeel steeds minder worden. Twee specifieke verenigingen hebben extra kosten gemaakt. Daarbij gaat het om Concordia in Albergen en de Scheapmanharmonie in Tubbergen.

Concordia in Albergen heeft in 2020 een extra investering gedaan door de aanschaf van een rollerpacker. Daardoor hebben ze meer gewicht in de container en minder containerkosten kunnen realiseren. Dat heeft er in geresulteerd dat ze over de periode 2020 tot en met 2022 een veel hogere vergoeding hebben gekregen. Zij hebben het aantal containers door de investering terug kunnen brengen van gemiddeld 125 naar 31 per jaar. Bij een vaste vergoeding van € 55,-- per ton zouden ze er fors op achteruit gaan. Om die reden wordt voorgesteld om Concordia Albergen tegemoet te komen door hen de aanschafkosten van de rollerpacker, zijnde € 15.000,-- in 2023 volledig te vergoeden.

De Scheapmanharmonie in Tubbergen laat het ingezamelde oud papier en karton wekelijks aandrukken door een kraan van Renewi van het afvalbrengpunt aan de Galvanistraat. Daarvoor betalen ze maandelijks aan Renewi € 469,09 excl. BTW. Op jaarbasis € 5.629,08. Voorstel is om die kosten voor rekening van de gemeente te laten komen.

Voorgesteld wordt om de overige verenigingen/scholen, daar waar ze nadeel ondervinden van een vaste vergoeding, over de jaren 2023 en 2024 eveneens een afbouwregeling aan te bieden. Deze extra uitbetalingen ten laste te brengen van de Voorziening Afval over 2023 en 2024.

Extra te verwachten kosten 2023

- Verschil variabel en vast tarief van € 55,-- per ton =	€ 854,55 - ¹
- Indexering containerkosten	€ 5.925,90
- Afbouwregeling verenigingen scholen 2023	€ 6.762,29
- Vergoeding investering Concordia Albergen	€ 15.000,00
- Extra kosten Scheapmanharmonie aandrukken OPK	€ 5.629,08
Totale extra te verwachten kosten 2023	€ 32.462,72

¹ is een opbrengst

Extra te verwachten kosten 2024

- Verschil variabel en vast tarief van € 55,-- per ton =	€ 854,55 - ¹
- Indexering containerkosten	€ 5.925,90 ²
- Afbouwregeling verenigingen scholen 2023	€ 6.660,22
- Extra kosten Scheapmanharmonie aandrukken OPK	€ 5.629,08
Totale extra te verwachten kosten 2024	€ 19.069,75

¹ is een opbrengst

² indexering op basis van kosten 2023. 2024 is niet te voorspellen

De Afbouwregeling voor de verenigingen en scholen vervalt per 1 januari 2025. Daarna krijgt elke vereniging of school de vaste bijdrage van 55,-- per ton. Deze bijdrage wordt jaarlijks geëvalueerd en waar mogelijk naar boven dan wel naar beneden bijgesteld.

De structurele kosten worden op jaarbasis ingeschat op € 10.700,-- gebaseerd op het langjarige gemiddelde over de periode 2016-2022.

Uitvoering

Nadat de raad heeft ingestemd met een vaste vergoeding van € 55,-- zullen de verenigingen/scholen hierover worden geïnformeerd. Daarnaast zal met elke individuele vereniging/school een nieuw contract worden gesloten waarin prestatie afspraken worden vastgelegd.

Evaluatie

Met de verenigingen/scholen is afgesproken dat de vaste vergoeding van € 55,-- per ton jaarlijks wordt geëvalueerd. Dat geldt voor de resterende looptijd van het contract met Remondis. Dit contract is met ingang van 1 januari 2023 met twee jaar verlengd. Daarnaast zijn er twee optie jaren voor nog een verlenging. Door de evaluatie zou de vaste vergoeding bijgesteld kunnen worden.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

De problematiek rond de extra kosten voor de inzameling OPK speelt ook in de gemeente Dinkelland. Met de Dinkellandse verenigingen is dan ook op dezelfde wijze overleg gevoerd. Ook daar is eenzelfde voorstel in voorbereiding.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

ing. J.L.M. Scholten

de waarnemend burgemeester

J.H.M. Hermans-Vloedveld

Raadsbesluit

Datum: 30 mei 2023
Nummer: 15 B
Onderwerp: Vergoeding verenigingen/scholen inzameling Oud papier en karton

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 maart 2023, nr. 15A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 9 mei 2023;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

besluit:

1. in te stemmen met een vaste vergoeding van € 55,-- per ton voor de verenigingen/scholen voor het inzamelen van het oud papier en karton;
2. de vaste vergoeding van € 55,-- per ton met terugwerkende kracht in te laten gaan vanaf 1 januari 2023;
3. voor verenigingen/scholen die door de vaste vergoeding een lagere vergoeding ontvangen een overgangstermijn van twee jaar in te stellen;
4. de kosten, zijnde € 15.000,-- voor de aanschaf van een rollerpacker in Albergen aan Muziek-, Zang- en Toneelvereniging "Concordia" te vergoeden;
5. de kosten, zijnde € 5.629,08 voor het aan laten drukken van het oud papier in de container door Renewi, jaarlijks voor rekening van de gemeente te laten komen;
6. de meer- c.q. minderopbrengsten ten laste van de Voorziening Afval te brengen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 30 mei 2023

De waarnemend raadsgriffier,

De waarnemend voorzitter,